

MINISTERSTVO DOPRAVY, PÔŠT A TELEKOMUNIKÁCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Útvar odborného vyšetovania leteckých nehôd a incidentov
Nám. slobody č.6, P.O. BOX č.100, 810 05 Bratislava 15

Ev.č.: LN/06-09 / OK-1175 a HA-4471

Z Á V E R E Č N Á   S P R Á V A

o odbornom vyšetovaní leteckej nehody

lietadla typu **Standard Cirrus**, poznávacej značky **OK-1175**

a lietadla typu **Discus CS**, poznávacej značky **HA-4471**

Dátum: 28.04.2009

Miesto: 20 km severne LZPE / kopec Kľak /

A. Ú V O D

Cieľom odborného vyšetovania je zistenie príčin vzniku leteckej nehody (ďalej LN), vážneho incidentu (ďalej VI) a prevencia vzniku takýchto udalostí, nie však poukazovanie na vinu alebo zodpovednosť osôb.

Táto záverečná správa, jej jednotlivé časti alebo iné dokumenty vzťahujúce sa k odbornému vyšetovaniu predmetnej leteckej nehody sa nesmú zverejňovať, rozširovať alebo inak využívať bez súhlasu MDPT SR.

Prevádzkovateľ/ Vlastník: Jiří Horák, Ke Křížku 398, 273 64 Doksy, Česká republika

Typ lietadla: Standard Cirrus CS

Poznávacia značka: OK-1175

Prevádzkovateľ: Magyar Repüló Szövetség, Maďarsko

Typ lietadla: Discus CS

Poznávacia značka: HA-4471

Miesto vzletu: LZPE

Miesto pristátia: LZPE

Fáza letu: zákruta v stúpacom prúde na trati letu

Čas nehody: 16 h 30 min

Poznámka: Všetky časové údaje v tejto správe sú uvádzané v UTC – čase.

B. INFORMATÍVNY PREHĽAD

Dňa 28.04.2009 pri vykonávaní súťažných letov na medzinárodnej súťaži Flight Challenge Cup – Gliding 2009 v Prievidzi, došlo k zrážke dvoch vetroňov za letu v stúpacom prúde na trati 20 km severne LZPE v oblasti kopca Kľak.

Letecká udalosť bola oznámená telefonicky štábom súťaže na Útvar odborného vyšetovania leteckých nehôd a incidentov.

Správu vydáva:

Útvar odborného vyšetovania leteckých nehôd a incidentov
Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky.

C. HLAVNÁ ČASŤ SPRÁVY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE
2. ANALÝZY
3. ZÁVERY
4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI
5. PRÍLOHY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE

1.1 Priebeh letu

V dňoch 19.04.2009 – 30.04.2009 sa na letisku Prievidza (ďalej „LZPE“) konala medzinárodná súťaž Flight Challenge Cup – Gliding 2009. Súťaž bola kontrolovaná v súlade so Športovým poriadkom, Všeobecný diel a diel 3 (Klzáky a Motorové klzáky) a podľa Dodatku A k Športovému poriadku diel 3.

Dňa 28.04.2009 pri vykonávaní súťažnej úlohy pilot lietadla **Discus CS** po dokončení pravotočivej zákruty a po zrovnaní náklonu sa chcel priradiť do skupiny lietadiel, ktoré boli vľavotočivej zákrute v stúpacom prúde k dosiahnutiu potrebnej výšky na pokračovanie letu na trati. Pri zaraďovaní lietadla **Discus CS** došlo k stretu s lietadlom **Standard Cirrus CS** 20 km severne LZPE v oblasti kopca Kľak cca 1500 m QNH. Piloti po zrážke lietadiel prerušili plnenie úlohy, skontrolovali funkčnosť riadenia vetroňov a následne sa rozhodli vrátiť na letisko vzletu.

Pristátie na LZPE prebehlo bez závad.

Čas leteckej nehody: 16 h. 30 min.

Denná doba vzniku leteckej nehody: DEŇ.

Pravidlá letu: VFR/DEŇ.

1.2 Zranenie osôb

Zranenie	Posádka	Cestujúci	Iné osoby
Smrteľné	-	-	-
Ťažké zranenia	-	-	-
Ľahké zranenia	-	-	-
Bez zranenia	2	-	-

1.3 Poškodenie lietadla

Lietadlá Standard Cirrus CS a Discus CS boli poškodené v malom rozsahu.

1.4 Ďalšie škody

Útvaru odborného vyšetřovania leteckých nehôd a incidentov neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

1.5 Informácie o posádke

Pilot lietadla: Standard Cirrus CS 11-75 L

občan Českej republiky, vek 38 rokov, držiteľ preukazu leteckého personálu glider pilot, ktorý vydal Úrad pro civilní letectví Českej republiky dňa 11.09.2002.

Kvalifikácie: Glider, s vyznačenou platnosťou do 31.12.2010.

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy, s vyznačenou platnosťou do 19.09.2012.

Pilot lietadla: Schempp-Hirth, Discus CS

občan Maďarskej republiky, vek 31 rokov, držiteľ preukazu leteckého personálu glider pilot, ktorý vydal Letecký úrad Maďarskej republiky dňa 22.11.1995.

Kvalifikácie: Glider, Moto Glider, s vyznačenou platnosťou do 22.11.2009.

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy, s vyznačenou platnosťou do 18.03.2011.

1.6 Informácie o lietadle

Typ:	Standard Cirrus CS 11-75 L
Poznávacia značka:	OK - 1175
Výrobné číslo:	34
Rok výroby:	1978
Výrobca:	Lanaverre Industrie c/o, Dubigeon Plastique, Levallois, France

Osvedčenie letovej spôsobilosti č.: **4448/2**, ktoré vydal: Úrad pro civilní letectví Českej republiky dňa 13.03.2009.

Od výroby nalietal celkom: 2 854 h 31 min / 1336 letov ku dňu 18.02.2009.

Typ:	Schempp-Hirth, Discus CS
Poznávacia značka:	HA-4471
Výrobné číslo:	093 „CS“
Rok výroby:	1992

Osvedčenie letovej spôsobilosti č.: **8222**, ktoré vydal: Légiközlekedési Igazgatóság Maďarskej republiky dňa 27.05.2008.

Od výroby nalietal celkom: 2515 h 23 min / 739 letov ku dňu 06.04.2009.

1.7 Meteorologická situácia

Oblačnosť 4/8 vo výške 9 000Ft.

Dohľadnosť nad 10 km.

Smer prízemného vetra v čase LN varioval v rozmedzí 100°-200° sile 7 KT, bez nárazov vetra.

Prízemná teplota vzduchu na LZPE v 16:00 UTC bola +21°C.

1.8 Navigačné vybavenie lietadla

Lietadlá boli vybavené na vykonávanie letov VFR.

1.9 Spojenie

Lietadlá boli vybavené palubnými rádiostanicami, pre možnosť obojstranného rádiového spojenia v každom okamihu letu so všetkými leteckými stanicami.

Na súťaži bola použitá frekvencia: **FREQ 122,600 MHz**, volacia značka „PREVÁDZKA PRIEVIDZA“ pre komunikáciu a riadenie letov na letisku.

1.10 **Informácie o letisku**

LZPE je trávnatá plocha a v čase vzniku leteckej nehody vyhovovala na vykonanie predmetných letov.

1.11 **Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky**

Lietadlá neboli vybavené záznamovými prostriedkami.

1.12 **Informácia o dopade a troskách**

Nie sú.

1.13 **Lekárske a patologické nálezy**

Nie sú.

1.14 **Požiar**

Pri tejto leteckej nehode požiar nevznikol.

1.15 **Aspekty prežitia**

Pátranie a záchranu nebolo potrebné vyhlasovať. K zraneniu osôb nedošlo. Letecká nehoda bola oznámená telefonicky a následne písomne na ÚOVLNaI.

1.16 **Testy a výskum**

Neboli vykonané.

1.17 **Informácie o organizáciách a riadení**

Nemali vplyv na vznik leteckej nehody.

1.18 **Doplnkové informácie**

Piloti boli vybavení GNSS letovým záznamníkom (Global navigation satellite systém).

Dáta v letovom zapisovači, v ktorých boli uložené záznamy z letov z daného súťažného dňa boli vyhodnotené organizátormi letového dňa.

1.19 **Spôsoby zisťovania príčin**

Boli použité bežné spôsoby vyšetrovania.

2. ANALÝZA

2.1 Priebeh letu

Pri vykonávaní súťažného letu pilot lietadla **Discus CS** sa po pravotočivej zákrute priradil ku skupine lietadiel, ktoré točili v ľavotočivej zákrute v stúpavom prúde k dosiahnutiu potrebnej výšky na pokračovanie letu na trati. Došlo k zrážke s lietadlom **Standard Cirrus** vo výške cca 1500 m QNH.

Piloti lietadiel zhodnotili poškodenia lietadiel a rozhodli sa prerušiť plánovanú úlohu a pristáli na letisku vzletu LZPE bez ďalších poškodení.

2.2 Zranenie osôb

K zraneniu osôb nedošlo.

2.3. Poškodenie lietadla

Lietadlá boli poškodené v malom rozsahu.

2.4 Ostatné škody

Útvary odborného vyšetrovania leteckých nehôd a incidentov neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

2.5 Informácie o posádke

Piloti spĺňali zdravotné a kvalifikačné požiadavky na vykonanie predmetných letov.

2.6 Informácie o lietadle

Lietadlá boli spôsobilé na vykonanie predmetných letov.

2.7 Meteorologická situácia

Poveternostné podmienky vyhovovali na vykonanie predmetných letov.

2.8 Navigačné zariadenia

Lietadlá boli vybavené pre lety VFR.

2.9 Spojenie

Nemalo vplyv na vznik predmetnej leteckej nehody.

2.10 Informácie o letisku pristátia

Letisko vzletu a pristátia vyhovovalo na vykonanie predmetných letov.

2.11 Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky

Lietadlá neboli vybavené prevádzkovým letovým zapisovačom.

2.12 Informácia o dopade a troskách

Nie sú.

2.13 Lekárske a patologické nálezy

Nebolo potrebné vykonať.

2.14 Požiar

Požiar nevznikol.

2.15 Aspekty prežitia

Nie sú.

2.16 Testy a výskum

Nie sú.

2.17 Informácie o organizáciách riadenia

Nemali vplyv na vznik leteckej nehody.

2.18 Doplnkové informácie

Piloti boli vybavení GNSS letovým záznamníkom (Global navigation satellite systém) a dáta po leteckej nehode boli vyhodnotené.

2.19 Spôsoby zisťovania príčin

Boli použité bežné spôsoby vyšetrovania.

3. Z Á V E R Y / PRÍČINA VZNIKU LETECKEJ NEHODY

- náraz lietadla Discus CS do lietadla Standard Cirrus CS
- nedodržanie bezpečnej vzdialenosti pri spôsobe zaradenia sa do skupiny stúpajúcich lietadiel.

4. ODPORÚČANIE NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI LETECKEJ PREVÁDZKY

Na základe odborného vyšetrovania príčin vzniku leteckej nehody

lietadla typu Discus CS, poznávacej značky HA-4471 a
lietadla typu Standard Cirrus, poznávacej značky OK-1175,

ku ktorej došlo dňa 28.04.2009 odporúčame SNA:

pred zahájením letového dňa vykonávať dôsledné rozobratie plánovaných úloh s dôrazom na dodržiavanie postupov pri zaraďovaní, krúžení a opúšťaní stúpavých prúdov.

V Bratislave, 06.11.2009